

Universitat
de les Illes Balears

Codi d'integritat en la recerca a la Universitat de les Illes Balears

Codi d'integritat en la recerca a la Universitat de les Illes Balears

1. Introducció	3
2. Principis generals que regeixen l'activitat científica	4
3. Projectes de recerca i tesis doctorals	8
4. Pràctiques de publicació, protecció i difusió	9
5. Autoria de treballs científics, publicacions i patents	12
6. Contractació d'investigadors	12
7. Resolució de conflictes	13
8. Compromís de difusió i aplicació	13

Codi d'integritat en la recerca a la Universitat de les Illes Balears

1. Introducció

El Codi d'integritat en la recerca a la Universitat de les Illes Balears (UIB), confegit seguint les recomanacions de la Comissió d'Integritat Acadèmica creada per Resolució del Rectorat el 26 d'octubre de 2017 (Resolució del Rectorat 1251/2017), és un conjunt de recomanacions i compromisos sobre la pràctica de l'activitat investigadora, destinats a afavorir la qualitat de la recerca que es realitza a la UIB, a preveure problemes d'integritat en el comportament dels seus membres i a afavorir un bon ambient en el treball i les relacions interpersonals entre els membres de la comunitat universitària.

El seu contingut és complementari al que ja disposa la normativa legal existent, i està basat en la Carta europea de l'investigador i el Codi de conducta per a la contractació d'investigadors

(https://cdn5.euraxess.org/sites/default/files/brochures/eur_21620_es-en.pdf),

així com altres documents de bones pràctiques científiques d'institucions públiques de recerca.

| 3 |

El present Codi d'integritat en la recerca (CIR) constitueix un instrument col·lectiu d'autoregulació i de resolució de conflictes que s'ha elaborat per iniciativa del vicerector competent en matèria d'investigació, amb les aportacions de la Comissió d'Investigació i les de la resta de la comunitat universitària, després d'un període d'exposició pública.

Als efectes d'aquest document, s'entén per membre de la UIB tota persona vinculada a la Universitat de les Illes Balears contractualment o estatutàriament. Això inclou: els doctorands matriculats en un programa de doctorat adscrit a l'Escola de Doctorat (EDUIB), el personal d'administració i serveis, de manera singular els tècnics de suport a la recerca, els membres del personal docent i investigador (PDI) de la UIB, els investigadors contractats per la UIB: investigadors postdoctorals, investigadors dels programes Ramón y Cajal, Juan de la Cierva o d'altres que s'hi puguin assimilar o puguin existir en el futur.

2. Principis generals que regeixen l'activitat científica

El món actual és incompreensible sense les aportacions de la ciència; tampoc no és possible la vida quotidiana sense la utilització de productes tecnològics que ja formen part de la nostra existència. Totes les disciplines científiques, les relatives tant a les ciències naturals com a les socials o les humanitats, han contribuït a l'avanç en el coneixement i al progrés de la vida material. Cal no oblidar, però, que la ciència, com qualsevol altra activitat de l'ésser humà, ha d'estar sotmesa a principis ètics, gràcies als quals arriba a la seva dignitat d'acció específicament humana. Aquests principis inspiren aquest Codi d'integritat en la recerca, per tal que l'activitat científica a la UIB propiciï la comprensió del món i la millora de la qualitat de vida de la humanitat.

2.1. Llibertat de recerca

El primer d'aquests principis és el reconeixement de l'ésser humà com a subjecte lliure i autònom per investigar.

Els investigadors han de centrar la seva tasca en l'expansió de les fronteres del coneixement científic i el bé de la humanitat, al mateix temps que gaudeixen de la llibertat de pensament i d'expressió, així com la llibertat per determinar els mètodes de resolució de problemes, en el marc de les pràctiques i principis ètics reconeguts.

No obstant l'anterior, els investigadors han d'admetre possibles limitacions en aquestes llibertats derivades de determinades circumstàncies de la pròpia recerca (per exemple, activitats de supervisió, orientació o gestió); de limitacions operatives, com ara raons pressupostàries o d'infraestructures; o de raons de protecció de la propietat intel·lectual, especialment al sector industrial.

2.2. Principis ètics

Els investigadors han d'observar les pràctiques ètiques reconegudes i els principis ètics fonamentals corresponents a les seves disciplines, així com les normes ètiques recollides en diversos codis deontològics nacionals, sectorials i institucionals.

Això significa que els interessos de la ciència no han de prevaler sobre els de l'ésser humà, és a dir, que la ciència està al servei del bé comú i no a l'inrevés i, també, que els científics i els que dissenyen les polítiques científiques estan obligats a justificar els seus

objectius i prioritats sobre la base d'aquests principis ètics. De manera particular, això implica el respecte a la dignitat de l'ésser humà, en particular quan és objecte d'experimentació. Sempre que estiguin en joc la salut i els drets, cal comptar amb el consentiment de la persona amb qui s'experimenta, consentiment lliurement concedit, amb informació sobre els riscos i possibles conseqüències que pugui comportar un mal ús o un ús equivocat de la ciència sobre la seva persona.

També implica el reconeixement que no s'han de promoure, ni en el camp de les ciències naturals ni en el de les ciències socials o les humanitats, investigacions que atemptin contra la salut o la dignitat de l'ésser humà, com ara, entre d'altres, les referides a la justificació del racisme, la negació de l'holocaust o l'apologia del terrorisme. Encara que el científic i la institució no siguin directament responsables de l'ús que pogués fer-se dels coneixements que aporten al patrimoni comú, evitaran involucrar-se en projectes i en la difusió d'informació quan se sospiti que puguin tenir, o tinguin, una alta probabilitat de ser utilitzats amb fins inconvenients i/o antisocials.

De la mateixa manera, els investigadors han de respectar els principis d'igualtat de tracte i oportunitats entre dones i homes en els processos de planificació, execució i desenvolupament de les seves investigacions, i vetllar per l'eliminació d'estereotips i barreres que impliquin la pervivència de qualsevol tipus de desigualtat entre homes i dones.

2.3. Responsabilitat

El tercer principi és l'assumpció de responsabilitats en l'exercici de l'activitat científica. El científic és responsable davant l'ésser humà, els drets del qual són sempre inviolables. És responsable, també, envers els organismes vius i el medi ambient; s'ha d'evitar el patiment innecessari dels primers i vetllar per la integritat i desenvolupament sostenible del planeta Terra. Les generacions presents són responsables davant les generacions futures del món que deixaran, per aquest motiu els científics han de fomentar de manera especial la reflexió ètica, perquè les extraordinàries possibilitats derivades de la investigació científica contribueixin a millorar les condicions de vida en el futur, i no a deteriorar-les. Aquesta responsabilitat, i la salvaguarda dels principis ètics que la sustenten, és tant més capital (i crítica) en el moment actual, en què l'ésser humà és a punt d'assolir la capacitat de canviar no sols l'entorn físic en el qual viu sinó també de canviar-se a ell mateix.

L'exercici de la responsabilitat implica també que els investigadors han de fer tot allò que sigui possible per tal que la seva recerca sigui rellevant i no en dupliqui una altra de feta prèviament per altres, ni estigui orientada només a obtenir coneixement incremental.

Cal evitar tot tipus de plagi i respectar el principi de la propietat intel·lectual o de la propietat conjunta de dades quan la recerca es realitzi en col·laboració amb altres investigadors.

En cas de delegar algun aspecte de la seva tasca, els investigadors han de vetllar perquè la persona en qui es delega estigui capacitada per dur a terme la tasca encomanada.

2.4. Transparència

El quart principi suposa l'acceptació que la investigació ha de ser transparent. El científic ha d'estar sempre disposat a donar raó del seu treball, ja que reconeix, d'una banda, la importància de l'opinió dels seus iguals per a la valoració dels seus descobriments i, de l'altra, l'impacte social de l'activitat científica.

Els investigadors de tots els nivells, inclosos els investigadors en formació, han de ser conscients del seu deure de retre comptes davant els organismes públics o privats que els contracten o subvencionen i, en general, davant la societat; i són responsables de l'ús eficient dels fons posats a la seva disposició, per la qual cosa han d'observar principis de gestió financera correcta, transparent i eficaç.

Cal mantenir un registre documentat de totes les activitats experimentals realitzades pels investigadors. En aquest sentit, els elements de registre (llibretes de laboratori, arxius informàtics) es consideren propietat de la institució, que vetllarà perquè romanguin disponibles per a la seva revisió i consulta, en cas que sigui necessari. Les dades obtingudes en la investigació s'hauran de dipositar al repositori institucional de la UIB, d'acord amb la normativa aplicable.

2.5. Obligacions contractuals i jurídiques

Els investigadors de tots els nivells, inclosos els investigadors en formació, han de conèixer la normativa que regeix les condicions de formació i de treball. Això inclou la normativa sobre els drets de propietat intel·lectual i les exigències de les possibles entitats patrocinadores o finançadores, amb independència de la naturalesa del contracte.

2.6. Seguretat i protecció

Els investigadors de tots els nivells, inclosos els investigadors en formació, han de seguir en tot moment pràctiques de treball segures, d'acord amb la legislació nacional, inclosa l'adopció de les precaucions necessàries en matèria de salut i seguretat i de recuperació d'accidents informàtics. També han de conèixer les exigències legals vigents en matèria de protecció de dades i confidencialitat, i adoptar les mesures necessàries per complir-les en tot moment.

2.7. Difusió i explotació dels resultats

Atès que la investigació cerca l'expansió de les fronteres del coneixement i el bé de la humanitat, la difusió i explotació dels resultats que es derivin de l'activitat investigadora és un deure i una part irrenunciable d'aquesta activitat; així, i de manera general, els investigadors han de vetllar perquè els resultats de la seva investigació es difonguin i aprofitin mitjançant les vies adequades, com ara la publicació d'articles, l'emissió de comunicats, i la seva transferència a d'altres contextos d'investigació o, si escau, al sector productiu, incloent la seva comercialització.

Del que s'ha dit es desprèn la necessitat que l'activitat científica estigui sotmesa a bones pràctiques. El científic està obligat a ajustar la seva activitat als principis ètics anteriorment esmentats. Les bones pràctiques afecten el procediment i els resultats de la investigació. El desenvolupament actual de la ciència requereix sovint un treball en equip, recursos humans i materials, infraestructures comunes i una gestió de projectes i programes en què cada investigador té cometes i responsabilitats definides. Per això no són suficients per a una bona pràctica científica l'honestedat del científic, la seva vocació i la iniciativa pròpia. Respectant sempre el valor de la llibertat i de la creativitat individual, l'exigència i l'acceptació d'unes normes de bones pràctiques han de quedar explícites en el compromís contractual de l'investigador amb la institució en què desenvolupa la seva tasca i amb la societat que la promou.

2.8. conflicte d'interessos

Atès que la investigació és una activitat eminentment humana, no està exempta de la possibilitat que els investigadors puguin veure's involucrats en conflictes d'interessos,

tant per qüestions d'amistat o enemistat manifesta, com per la possessió o la possibilitat d'accés a informació privilegiada, o per l'interès personal, entre d'altres. En cas que concorri un possible conflicte d'interessos que involucri un investigador en la presa de decisions, la persona interessada s'haurà d'inhibir i ho farà constar davant qui escaigui.

3. Projectes de recerca i tesis doctorals

3.1. Autorització prèvia de determinats projectes o activitats

En els casos pertinents, l'investigador principal del projecte d'investigació serà responsable de presentar el projecte o protocol a realitzar davant el comitè ètic adient i obtenir-ne l'autorització, sempre abans de la realització de l'activitat de recerca. A la UIB hi ha els comitès següents: Comitè d'Ètica d'Experimentació Animal (CEEA), Comitè de Bioseguretat, Comitè d'Ètica de la Recerca (CER) i Comitè d'Ètica de la Recerca Biosanitària (CERBI), complementats pel Comitè d'Ètica de la Investigació (CEI-IB) de la Conselleria de Salut.

3.2. Transparència i primacia d'interessos

En l'intercanvi o transferència de coneixement i tecnologia amb entitats privades, cal que prevalgui sempre l'interès públic, de tal manera que els acords cal que es facin amb total transparència. A més, la UIB establirà les demarcacions necessàries per tal de protegir la llibertat intel·lectual dels seus investigadors, evitar compromisos de confidencialitat desproporcionats o restriccions injustificades en la publicació dels resultats obtinguts.

3.3. Drets de propietat industrial

Quan el personal investigador que participa en un projecte promogut per la indústria contribueixi essencialment al disseny i execució d'aquest, s'establiran els acords necessaris amb l'entitat promotora per tal de compartir la corresponent propietat industrial i intel·lectual.

3.4. Drets relatius de propietat intel·lectual

Quan un grup de recerca ofereixi un servei tècnic, o el personal investigador participi exclusivament en la recollida de dades d'un projecte desenvolupat per tercers, les condicions de comunicació i publicació dels resultats obtinguts s'establiran de mutu

acord amb l'entitat promotora, sempre tenint en compte els preceptes prevists a l'apartat sobre pràctiques de publicació, protecció i difusió.

3.5. Protocol de contraprestacions econòmiques

Tots els acords adoptats entre l'entitat patrocinadora i la UIB, com a representant de la persona o les persones responsables de la recerca, quedaran recollits en el corresponent conveni (o convenis). El conveni, entès com a instrument jurídic que reflecteix una col·laboració entre les parts, inclourà necessàriament tot allò que faci referència a les contraprestacions econòmiques en relació directa o indirecta amb la recerca. Aquests pactes seran accessibles als organismes, comitès i persones amb responsabilitats sobre l'assumpte pactat.

3.6. Tesis doctorals

Els investigadors en formació, pel que fa a la tesi doctoral i altres aspectes del doctorat, queden subjectes als principis generals que s'estableixen en aquest codi, així com a tot allò que estableix el Codi de bones pràctiques de l'Escola de Doctorat de la UIB

(https://eddoctorat.uib.cat/digitalAssets/271/271554_Codi_bones_practiques_ca.pdf), mitjançant el compromís explícit que s'adquireix en signar la carta de tesi (https://eddoctorat.uib.cat/digitalAssets/271/271563_Carta_tesi_ca.pdf).

4. Pràctiques de publicació, protecció i difusió

4.1. Publicació en revistes arbitrades

D'acord amb el punt 2.7 d'aquest CIR, els investigadors vetllaran per donar a conèixer els resultats de la seva tasca a través, entre d'altres, de la publicació d'articles en revistes especialitzades de l'àmbit temàtic en què es desenvolupa la recerca. Els resultats de la recerca científica, en qualsevol àrea, cal que siguin sempre objecte d'escrutini per part d'homòlegs. En aquest sentit, la publicació dels resultats en revistes o altres mitjans amb revisió d'experts és una part ineludible del protocol de recerca mateix. En la mesura del que sigui possible, se cercarà publicar els resultats de la recerca en revistes indexades d'àmbit internacional, d'índex d'impacte elevat i preferentment en obert. Tota la producció científica s'ha d'incloure en el repositori institucional de la UIB, d'acord amb la normativa a l'efecte.

4.2. Protecció de resultats amb possible interès comercial

Si els resultats obtinguts en una recerca poden conduir a invencions o aplicacions potencialment susceptibles de ser protegides pel seu interès comercial, la persona responsable del projecte de recerca té l'obligació de comunicar-ho al vicerectorat responsable en matèria d'innovació i transferència, i gestionar la publicació dels resultats en revistes científiques tenint en compte aquesta possibilitat.

4.3. Resultats sense publicar

La no publicació dels resultats d'una recerca o la seva demora exagerada pot constituir una falta greu per malversació de recursos. La publicació de resultats d'estudis en els quals hagin participat persones com a subjectes d'experimentació, constitueix un imperatiu ètic.

4.4. Publicació fragmentada

No és acceptable la publicació fragmentada d'una recerca unitària. La fragmentació només està justificada per raons d'extensió.

4.5. Publicació repetida

La publicació duplicada o redundant es considera una pràctica inacceptable.

4.6. Referències bibliogràfiques a tercers

Tant en publicacions com en expedients de patents o models d'utilitat, és necessari incloure la referència de tots aquells treballs directament relacionats amb la recerca i, al mateix temps, evitar les referències injustificades o honorífiques. La referència a treballs de tercers ha de ser suficientment reconeixedora del mèrit d'aquests.

4.7. Agraïments

L'apartat «agraïments» d'una publicació ha de ser estricte. Les persones o institucions al·ludides tenen el dret a declinar la seva menció. Algunes revistes exigeixen que es disposi de l'autorització per escrit d'aquelles persones que han d'aparèixer als agraïments. La mateixa pràctica és aplicable a les mencions referides com a «comunicació personal».

4.8. Crèdits institucionals i ajuts

Tant en comunicacions en congressos o altres tipus de presentacions prèvies com en la publicació definitiva dels resultats de la recerca, cal declarar explícitament: a) les institucions o els centres als quals pertanyen o pertanyien les persones autores i on s'ha realitzat la recerca, i b) el detall de les subvencions, ajuts o patrocinis econòmics rebuts, entesos en forma de logotips, imatges corporatives, citació de l'entitat finançadora en un format concret, etc.

4.9. Compromís amb la societat i presentació en mitjans de comunicació

Els investigadors han de vetllar perquè les seves activitats d'investigació es donin a conèixer a la societat en general, i es millori així la comprensió de la ciència per part del públic. Amb aquest objectiu, la presentació de resultats a través dels mitjans de comunicació ha d'incloure sempre una explicació de caràcter divulgatiu o una part de la presentació adaptada a públics no especialitzats. En aquest tipus de presentacions públiques, el nom dels autors ha d'anar sempre associat al de les seves institucions i, sempre que sigui possible, es mencionaran les subvencions i els ajuts rebuts.

4.10. Presentació als mitjans

No es considera acceptable la comunicació i difusió dels resultats d'una recerca als mitjans de comunicació de masses abans del seu escrutini per homòlegs (revisió d'experts), és a dir, abans de ser acceptats per ser publicats o presentats en un determinat tipus de congressos.

En temes d'especial rellevància social, la Comissió d'Integritat Acadèmica revisarà el procediment de difusió, per assegurar que els missatges que es traslladen a la societat s'ajusten de forma proporcionada als resultats generats i a les publicacions obtingudes.

4.11. Ús de les publicacions a efectes d'avaluació

En aquelles avaluacions personals o col·lectives de persones en les quals s'analitzen les publicacions científiques, a efectes de promoció o de qualsevol recompensa, l'avaluació es basarà sempre en la qualitat i potencial rellevància de la producció científica, i no simplement en el seu nombre. Així mateix, en el cas d'avaluacions personals, es ponderarà adequadament el nombre d'autors de cada publicació.

5. Autoria de treballs científics, publicacions i patents

5.1. Condició d'autor

La condició d'autor/a no depèn del fet de pertànyer a una professió o posició jeràrquica determinada, ni al caràcter de la relació laboral, sinó al tipus de contribució en la recerca.

Per tal de tenir la condició plena d'autor/a d'una publicació o patent, és necessari: a) haver contribuït de forma substancial al procés creatiu, és a dir, a la concepció i al disseny d'aquesta, o bé a l'anàlisi i a la interpretació de les dades, b) haver contribuït a la preparació de les comunicacions, informes o publicacions resultants, i c) ser capaç de presentar en detall la contribució personal en la recerca i de discutir els principals aspectes del conjunt de la recerca.

La mera participació en l'obtenció de recursos o en la recollida de dades, com, per exemple, el subministrament de dades de rutina o la provisió de subjectes d'experimentació, no justifica necessàriament la condició d'autor/a, tot i que ha de ser reconeguda en l'apartat d'agraïments. En aquelles recerques en les quals estigui previst emprar mostres, anàlisis o dictàmens realitzats per tercers, convé establir prèviament un pla de comunicació i autoria, en el qual es tingui en compte la potencial contribució intel·lectual al projecte i qualsevol altra dimensió relativa als drets d'autoria.

La persona vinculada al grup de recerca que, per la seva posició jeràrquica o relació laboral, demani constar com a autor/a *ex officio*, viola la llibertat acadèmica i comet un acte d'injustícia, quan no d'abús d'autoritat. Inversament, l'omissió del nom de qualsevol persona que hagi fet provades contribucions segons els criteris expressats més amunt, suposa un acte d'apropiació indeguda de la propietat intel·lectual per part de la resta d'autors.

6. Contractació d'investigadors

La promoció de l'excel·lència, tant en la investigació com en la formació d'investigadors, és missió irrenunciable de la Universitat, i només podrà assolir-se si la selecció de candidats es fa sobre la base del mèrit i capacitat demostrats.

6.1. Principis de contractació

Els processos de selecció i contractació de persones per a la realització de tasques d'investigació, a qualsevol nivell, es regiran pels principis d'obertura, transparència i mèrit, d'acord amb el Codi europeu de conducta per a la contractació d'investigadors.

7. Resolució de conflictes

7.1. Conflictes entre persones vinculades a la UIB

En cas que sorgeixin conflictes entre persones vinculades a la UIB, la Comissió d'Integritat aplicarà els procediments establerts a l'efecte.

7.2. No adhesió al CIR

En cas que es detecti algun comportament que no estigui d'acord amb el present CIR, el president de la Comissió d'Integritat mediarà amb la persona o les persones involucrades per tal de solucionar els problemes que es puguin presentar.

7.3. Males pràctiques

La detecció de males pràctiques en recerca (frau, plagi...) podrà ser traslladada a la Comissió d'Integritat Acadèmica, que assegurarà l'anonimat i la confidencialitat de la informació rebuda i posarà en marxa els mecanismes necessaris per tal d'investigar-ne la veracitat. A aquest efecte, la Comissió d'Integritat podrà sol·licitar l'accés als registres de l'activitat investigadora o a la documentació que calgui revisar. La informació sobre males pràctiques es durà a terme mitjançant el procediment de què es disposi a l'efecte i, en tot cas, haurà d'anar acompanyada d'una declaració responsable de la persona que informa, per tal d'assegurar que no es tracta d'una denúncia falsa.

8. Compromís de difusió i aplicació

El Consell de Direcció de la UIB serà el responsable de mantenir un enllaç a la pàgina web de la UIB al present document, perquè es pugui consultar i se'n pugui disposar lliurement.

El CIR serà revisat per la Comissió d'Investigació amb una periodicitat mínima d'un any, i sempre que les circumstàncies així ho aconsellin.

Les versions noves del CIR que resultin de la seva revisió, seran aprovades pel Consell de Govern i substituiran les versions prèvies que puguin estar vigents.

La Comissió d'Integritat vetllarà perquè els membres de la UIB s'adhereixin a allò que preveu el present CIR.

Annex I

Referències normatives

A. L'experimentació en humans

Llei 30/1979, de 27 d'octubre, sobre extracció i trasplantament d'òrgans. Declaració d'Hèlsinki de l'Associació Mèdica Mundial (principis ètics per a les investigacions mèdiques en éssers humans).

Llei 41/2002, de 14 de novembre, bàsica reguladora de l'autonomia del pacient i de drets i obligacions en matèria d'informació i documentació clínica.

Llei 14/2006, de 26 de maig, sobre tècniques de reproducció humana assistida.

Llei 14/2007, de 3 de juliol, d'investigació biomèdica.

Reial decret 120/2003, de 31 de gener, pel qual es regulen els requisits per a la realització d'experiències controlades, amb finalitats reproductives, de fecundació d'ovòcits o teixit ovàric prèviament congelats, relacionades amb les tècniques de reproducció humana assistida.

Reial decret llei 9/2014, de 4 de juliol, pel qual s'estableixen les normes de qualitat i seguretat per a la donació, l'obtenció, l'avaluació, el processament, la preservació, l'emmagatzemament i la distribució de cèl·lules i teixits humans, i s'aproven les normes de coordinació i funcionament per a l'ús en humans.

Reial decret 1090/2015, de 4 de desembre, pel qual es regulen els assaigs clínics amb medicaments, els comitès d'ètica de la recerca amb medicaments i el Registre Espanyol d'Estudis Clínics.

Conveni del Consell d'Europa relatiu als drets humans i la biomedicina, ratificat per Espanya el 23 de juliol de 1999.

Declaració Universal de la UNESCO sobre el genoma humà i els drets humans.

B. Ús d'animals d'experimentació

Llei 8/2003, de 24 d'abril, de sanitat animal.

Llei 32/2007, de 7 de novembre, per a la cura dels animals en la seva explotació, transport, experimentació i sacrifici.

Reial Decret 65/2006, de 30 de gener, pel qual s'estableixen requisits per a la importació i exportació de mostres biològiques.

Reial decret 53/2013, d'1 de febrer, pel qual s'estableixen les normes bàsiques aplicables per a la protecció dels animals utilitzats en experimentació i altres finalitats científiques, inclosa la docència.

C. Protecció dels investigadors i de la resta de treballadors

Llei 31/1995, de 8 de novembre, de prevenció de riscos laborals.
Llei 54/2003, de 12 de desembre, de reforma del marc normatiu de la prevenció de riscos laborals.

Llei 22/2011, de 28 de juliol, de residus i sòls contaminats.

Reial decret 664/1997, de 12 de maig, sobre la protecció dels treballadors contra els riscos relacionats amb l'exposició a agents biològics durant el treball o Guia tècnica per a l'avaluació i prevenció dels riscos relacionats amb l'exposició a agents biològics.

Reial decret 665/1997, de 12 de maig, sobre la protecció dels treballadors contra els riscos relacionats amb l'exposició a agents cancerígens durant el treball.

Reial decret legislatiu 5/2015, de 30 d'octubre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de l'Estatut bàsic de l'empleat públic.

D. Protecció del medi ambient

Llei 42/2007, de 13 de desembre, del patrimoni natural i de la biodiversitat.

Llei 30/2006, de 26 de juliol, de llavors de viver i de recursos filogenètics.

Reial decret 178/2004, de 31 de gener, pel qual s'aprova el Reglament general per al desenvolupament i execució de la Llei 9/2003, de 25 d'abril (correcció d'errors, BOE 18-2-2004).

Llei 9/2003, de 25 d'abril, sobre la utilització confinada, l'alliberament voluntari i la comercialització d'organismes modificats genèticament.

Llei 43/2002, de 20 de novembre, de sanitat vegetal.

Reial decret 58/2005, de 21 de gener, pel qual s'adopten mesures de protecció en la introducció i difusió d'organismes nocius per als vegetals o productes vegetals, així com per a l'exportació i trànsit cap a països tercers.

Reial decret 39/1998, de 16 de gener, pel qual es modifica el RD 401/1996.

Reial decret 401/1996, d'1 de març, pel qual s'estableixen les condicions d'introducció d'organismes nocius vegetals, productes vegetals i altres objectes, amb fins d'assaig, científics i per a la selecció de variants.

Conveni sobre la diversitat biològica - Protocol de Cartagena sobre seguretat de la biotecnologia del conveni sobre la diversitat biològica.

Tractat internacional sobre els recursos fitogenètics per a l'alimentació i l'agricultura.

Tractat mediambiental antàrtic (Protocol de Madrid, BOE de 18 de febrer de 1998).

E. Protecció de dades de caràcter personal

Reial decret 1720/2007, de 21 de desembre, pel qual s'aprova el Reglament de desenvolupament de la Llei orgànica 3/2018, de 5 de desembre.

Llei orgànica 3/2018, de 5 de desembre, de protecció de dades i garantia dels drets digitals (LOPDGDD).

F. Altres textos legals

Constitució espanyola de 1978.

Llei orgànica 6/2001, de 21 de desembre, d'universitats.

Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques.

Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de règim jurídic del sector públic.

Llei orgànica 3/2007, de 22 de març, per a la igualtat efectiva de dones i homes.

Reial decret 1/1996, de 12 d'abril, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de propietat intel·lectual.

Llei 14/2011, d'1 de juny, de la ciència, la tecnologia i la innovació.

La legislació aplicable i les normes de referència detallades més amunt no constitueixen una llista definida i tancada, i resultarà d'aplicació qualsevol altre precepte legal o reglamentari que de forma significativa o tangencial pugui afectar el que disposa aquest codi de bones pràctiques.